

Bruselj, 8.12.2016
COM(2016) 791 final

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, EVROPSKEMU SVETU
IN SVETU**

Osmo poročilo o premestitvi in preselitvi

1 Uvod

V osmem poročilu o premestitvi in preselitvi je prikazano posodobljeno stanje od zadnjega poročila z dne 9. novembra¹. Ocenjeni so ukrepi, ki so jih vsi zadevni deležniki med 8. novembrom in 6. decembrom 2016 (obdobje poročanja) izvedli za izpolnitev zavez v okviru programov za premestitev in preselitev.

Evropski svet je zaradi stalne nujne potrebe po zagotavljanju podpore Grčiji in Italiji na svoji zadnji seji 20. in 21. oktobra 2016² ponovil poziv k nadaljnji krepitvi prizadevanj, da bi se pospešila premestitev, zlasti mladoletnikov brez spremstva, in izvajanje obstoječih programov za preselitev.

Od 6. novembra 2016 je v Grčijo prispelo 1 883 oseb³. V primerjavi s prejšnjim obdobjem poročanja se je skupno število migrantov v Grčiji povečalo, tako da jih je bilo na dan 6. decembra približno 62 000, od tega približno 16 200 na otokih, približno 45 800 pa v celinski Grčiji⁴. V Italijo je od 6. novembra prispelo 9 395 oseb⁵, kar je več kot leta 2015 (18-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2015). Število prihodov Eritrejcev, tj. državljanov države, ki je najbolj zastopana med tistimi, katerih državljani so v Italiji upravičeni do premestitve, je prav tako ostalo visoko (v obdobju poročanja je v Italijo prispelo več kot 888 Eritrejcev, tj. 11,6 % vseh prišlekov, kar pomeni, da so drugi najštevilčnejši po številu prihodov).

V obdobju poročanja je bilo premeščenih 1 237 dodatnih oseb, s čimer je bilo doslej skupaj premeščenih 8 162 oseb (6 212 iz Grčije in 1 950 iz Italije). Kot je bilo predvideno v sedmem poročilu, se je število predaj novembra povečalo. Premeščenih je bilo 1 406 oseb, kar je najvišje število v posameznem mesecu doslej. Število premestitev iz Italije (401) je skoraj dvakrat višje od števila oseb, premeščenih oktobra, in je najvišje število premeščenih oseb iz Italije do zdaj. Število oseb, premeščenih iz Grčije, se je trenutno ustalilo pri približno 1 000 osebah na mesec. Navedeni podatki kažejo stalen pozitiven trend. Ker se ovire za premestitve postopoma odpravljajo, je zdaj čas, da se vse države članice oprejo na doseženi napredek in dodatno okrepijo prizadevanja za nadaljnje povečevanje mesečnih zavez o premestitvah in predaj ter zagotovijo, da bodo vse osebe iz Italije in Grčije, ki so upravičene do premestitve, premeščene do septembra 2017. Za to bi bila potrebna enakomernejša prizadevanja vseh držav članic, in sicer prek večjega števila rednih zavez ter izvedenih predaj na mesec, s čimer bi se zagotovilo, da bo od decembra 2016 vsak mesec premeščenih vsaj 2 000 oseb iz Grčije in vsaj 1 000 oseb iz Italije, ter z nadaljnjim postopnim povečevanjem mesečnih zavez in predaj v okviru premestitve.

¹ COM(2016) 720 final.

² Sklepi Evropskega sveta z dne 20. oktobra 2016, <http://www.consilium.europa.eu/sl/press/press-releases/2016/10/21-european-council-conclusions/>.

³ Število ugotovljenih nezakonitih prehodov meje na mejnih prehodih iz Turčije prek morskih in kopenskih meja, ki jih je Grčija sporočila od 7. novembra do 4. decembra 2016 in kot so zabeleženi v aplikacijah za poročanje o skupnih operacijah.

⁴ Vir: grški organi.

⁵ Vir: podatki italijanskega ministrstva za notranje zadeve za obdobje od 7. novembra do 4. decembra.

Glede preselitev pa se sklepi iz julija 2015⁶ o preselitvi 22 504 oseb še naprej uspešno izvajajo, in sicer je bilo do zdaj preseljenih 13 887 oseb, kar je več kot polovica dogovorjenega števila. Od prejšnjega poročila je bilo preseljeno rekordno mesečno število 2 035 oseb, predvsem iz Turčije, Jordanije in Libanona. Del preselitev v okviru tega evropskega programa je namenjen tudi izvajanju mehanizma 1 : 1 iz izjave EU in Turčije. Od začetka izvajanja 4. aprila⁷ je bilo na podlagi tega mehanizma iz Turčije v EU in na Norveško preseljenih 2 761 oseb, vključno s 544 osebami, preseljenimi od prejšnjega poročila.

2 Premestitev

2.1 Glavni dogodki v obdobju poročanja

Komisija še naprej tesno sodeluje z italijanskimi in grškimi organi ter državami članicami, agencijami EU in drugimi partnerji na terenu, da bi se našle rešitve za ovire, ki so večinoma na operativni ravni. Cilj tega je bolj redno in hitrejše izvajanje predaj v okviru premestitve, da bi se dosegla mesečna povprečja, ki bi vsem upravičencem do premestitve omogočila predajo v okviru premestitve do septembra 2017.

Zmogljivost azilne službe v **Grčiji** za registracijo prosilcev iz držav, katerih državljani so upravičeni do premestitve, je 175 na dan ali približno 3 500 na mesec. Do konca januarja 2017 bi moralo biti popolnoma registriranih 87 % predhodno registriranih prosilcev iz držav, katerih državljani so upravičeni do premestitve. Pričakuje se, da bo postopek registracije zaključen do konca aprila 2017, nato pa se bo število oseb, ki se bodo vključile v program za premestitev, verjetno zmanjšalo. Glede na navedeno in na trenutno stopnjo premestitev (ki se je ustalila pri 1 000 premeščenih osebah na mesec) Komisija meni, da je treba premestitve pospešiti, da se zagotovi neoviran postopek premestitev in prepreči nevzdržno kopičenje primerov. Od decembra 2016 bi morale države članice premestiti vsaj 2 000 oseb na mesec. To število bi se moralo postopno povečevati tako, da bi aprila 2017 dosegli vsaj 3 000 predaj v okviru premestitve na mesec. Do takrat bo večina prosilcev za premestitev že registrirana in pripravljena na premestitev, zato bo taka nadaljnja pospešitev potrebna, da se preprečijo dolge čakalne dobe prosilcev in tveganje sekundarnega gibanja ter da se v kar največji meri upoštevajo roki, ki so bili v sklepih Sveta predvideni za postopek premestitve.

Osem držav članic in dve pridruženi državi so novembra predložile zaveze za približno 1 560 mest, 13 držav članic in dve pridruženi državi pa so novembra izvedle več kot 1 000 predaj v okviru premestitve. Cilji so torej dosegljivi, če bodo vse države članice vsak mesec predložile ustaljeno število zavez in izvajale ustaljeno število predaj (po zgledu držav članic, ki to že počnejo).

V **Italiji** je bila stopnja premestitev novembra najvišja, odkar se je postopek začel. To kaže, da so prizadevanja Komisije, italijanskih oblasti, držav članic in pridruženih držav, agencij EU ter drugih partnerjev na terenu uspešna. Pričakovati je, da se bo decembra število predaj v okviru premestitve še povečalo (načrtovanih je več kot 600 predaj v okviru premestitve). Kljub temu pa je treba ta trend še okrepiti. Število prosilcev za premestitev se je

⁶ Sklepi predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o preselitvi 20 000 oseb, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, v okviru večstranskih in nacionalnih shem (11130/15).

⁷ SN 38/16, 18. marec 2016.

še naprej povečevalo. Po podatkih italijanskega ministrstva za notranje zadeve je trenutno v Italiji med 5 300 in 5 800 Eritrejcev, ki so morebitni prosilci za premestitev. Glede na število registriranih prosilcev, ki čakajo na premestitev (v nekaterih primerih tudi skoraj šest mesecev), trend migracijskih tokov in delež Eritrejcev (približno 12 % migracijskega toka in v povprečju 1 800 na mesec) Komisija meni, da bi morale države članice, če želijo doseči vzdržno raven premestitev, do decembra 2016 premestiti vsaj 1 000 prosilcev na mesec in to število postopno povečevati tako, da bi se do aprila 2017 doseglo vsaj 1 500 predaj v okviru premestitve na mesec.

Za doseg tega cilja bi morala po eni strani Italija povečati število osebja dublinske enote, ki obravnava prošnje, po drugi strani pa bi morale več držav članic sodelovati pri premestitvah iz Italije, njihove zaveze in izvedene predaje v okviru premestitve pa bi morale biti bolj enakomerne, tako da bi vse države članice vsak mesec redno predložile zaveze in izvajale premestitve (novembra 2016 so dve državi članici in dve pridruženi državi predložile zaveze za več kot 850 mest, štiri države članice in ena pridružena država pa so premestile približno 400 oseb). Na sestanku uradnikov za zvezo v Rimu so 25. novembra 2016 potekale razprave o dogovoru z Europolom glede omogočanja izrednih dodatnih varnostnih razgovorov, ki se je začel izvajati 1. decembra 2016. Navedeni posebni potek dela je bil vključen tudi v protokol o premestitvi za Italijo, ki ga bodo prejele države članice in pridružene države. Ta pozitiven napredek na področju odpravljanja preostalih ozkih grl v postopku bi moral spodbuditi več držav članic k dejavnemu sodelovanju v Italiji in doseganju mesečnih ciljev.

Število **mladoletnikov brez spremstva**⁸, ki so prispeli v Italijo, se je še naprej povečevalo (od začetka januarja do 2. decembra 2016 je bilo evidentiranih 24 595 prišlekov, med drugim tudi 3 714 Eritrejcev, 200 Sircev ter 384 Iračanov in 13 Jemencev)⁹, večina med njimi je bila mladoletnikov, ki potujejo sami. Grški nacionalni center za socialno solidarnost poroča, da je bilo v Grčiji na dan 17. novembra po ocenah 2 300 mladoletnikov brez spremstva. Kot je že bilo sporočeno, je bilo v množičnem predregistracijskem postopku v Grčiji evidentiranih 1 225 mladoletnikov brez spremstva¹⁰, od katerih jih 48 % (približno 588) prihaja iz držav, katerih državljani so upravičeni do premestitve (36 % Sircev in 12 % Iračanov)¹¹. V zvezi s tem je med 501 mladoletnikom brez spremstva, ki so upravičeni do premestitve in so v Grčiji popolnoma registrirani, 377 „otrok, ki so ločeni od družine“ in le 124 mladoletnikov, ki so v Grčiji povsem sami, pri čemer je to kategorija z večjimi

⁸ V členu 2(l) direktive o zahtevanih pogojih (Direktiva 2011/95/EU) je „mladoletnik brez spremstva“ opredeljen kot mladoletnik (mlajši od 18 let), „ki na ozemlje države članice prispe brez spremstva odraslega, ki je zanj odgovoren v skladu z zakonom ali s prakso zadevne države članice“ [poudarek dodan]. Zaradi razlik v zakonih in praksi med državami članicami se njihove opredelitve mladoletnika brez spremstva razlikujejo, tako da se otroci, ki so ločeni od družine, vključno z mladoletniki, poročenimi z odraslo osebo, v nekaterih državah članicah obravnavajo kot osebe brez spremstva, v drugih pa ne. To pomeni tudi nedoslednosti pri poročanju o skupnem številu premeščenih mladoletnikov brez spremstva, saj nekatere države članice kot take obravnavajo le mladoletnike brez družine in v poročilo ne vključijo premeščenih otrok, ki so ločeni od družine.

⁹ Navedeni so le državljani držav, katerih državljani so upravičeni do premestitve.

¹⁰ http://asylo.gov.gr/en/wp-content/uploads/2016/08/Preregistration-data_template_5_EN_EXTERNAL.pdf.

¹¹ Največja skupina mladoletnikov brez spremstva v Grčiji so Afganistanci, ki niso upravičeni do premestitve. Vendar se grška vlada z več državami članicami pogaja o možnosti prostovoljnega sprejema teh mladoletnikov na podlagi drugačnega statusa in ne statusa prosilcev za mednarodno zaščito.

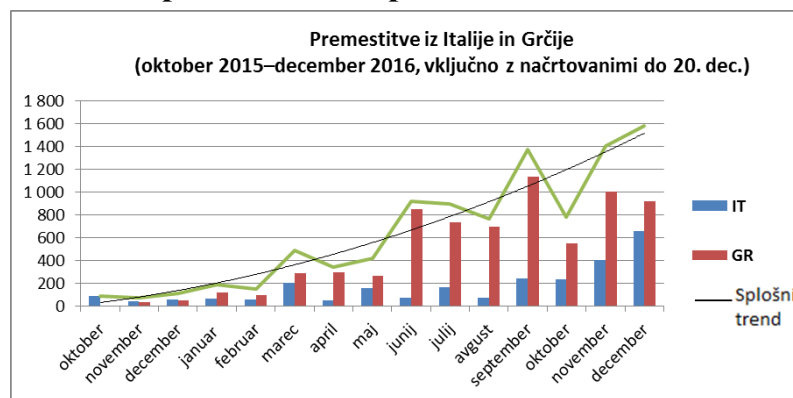
težavami pri premestitvi. Poleg tega je 326 od 501 mladoletnika brez spremstva starih 16 ali 17 let.

Skupaj je bilo v tem obdobju poročanja premeščenih 24 mladoletnikov, s čimer je skupno število premeščenih mladoletnikov brez spremstva doseglo 172 (71 mladoletnikov, ki potujejo sami, in 101 mladoletnik, ločen od družine)¹². V navedenem številu so večinoma zajete predaje v okviru premestitve iz Grčije, saj iz Italije ni bil premeščen noben mladoletnik brez spremstva, ki potuje sam, novembra 2016 pa je bil na Nizozemsko premeščen le en otrok, ločen od družine.

V obdobju poročanja je Evropski azilni podporni urad (EASO) razvil nov obrazec za opredeljevanje ranljivosti oseb, s katerim si prizadeva bolje opredeliti zmogljivosti držav članic za premestitev različnih kategorij mladoletnikov brez spremstva. Poleg tega je bila posebna seja srečanja uradnikov za zvezo, ki je potekala v Grčiji 11. novembra 2016, namenjena boljšemu razumevanju ovir pri premeščanju mladoletnikov brez spremstva iz Grčije in iskanju rešitev. S sestankom se je nadaljevala razprava o mladoletnikih brez spremstva s 7. foruma o preselitvi in premestitvi, ki je potekal oktobra 2016. Na sestanku je bila izražena potreba po večjih preglednosti in komunikaciji med Grčijo in državami članicami premestitve glede vrste mladoletnikov brez spremstva, ki naj bodo premeščeni, rezultatov ocene otrokove koristi in pravnih omejitev v državah članicah premestitve glede sprejema posebnih kategorij mladoletnikov brez spremstva. Tudi Italija si dodatno prizadeva olajšati premestitev mladoletnikov brez spremstva, vendar bo treba razviti poseben postopek, ki bo omogočal premestitev mladoletnikov brez spremstva, ki potujejo sami.

Komisija bo še naprej tesno sodelovala z grško azilno službo, italijanskimi organi, uradniki za zvezo iz držav članic, Uradom visokega komisarja Združenih narodov za begunce (UNHCR), Evropskim azilnim podpornim uradom (EASO) in Mednarodno organizacijo za migracije (IOM), da bi skupaj razvili praktične ureditve, s katerimi se bodo olajšale in pospešile premestitve mladoletnikov brez spremstva.

2.2 Ukrepi držav članic premestitve

Od 8. novembra do 6. decembra je bilo premeščenih 1 237 dodatnih oseb, in sicer 836 iz Grčije¹³ in 401 iz Italije¹⁴. Nemčija, Francija, Nizozemska, Portugalska in Finska vsak mesec izvajajo premestitve iz Italije in Grčije. Zdi se, da tudi

¹² Opozoriti je treba, da grške oblasti in Mednarodna organizacija za migracije (IOM) ne uporabljata enake opredelitve mladoletnikov brez spremstva, zato se podatki, o katerih poročajo grške oblasti in IOM, razlikujejo. Po podatkih IOM je bilo v obdobju poročanja premeščenih 23 mladoletnikov. Podatki v tem poročilu so podatki grških oblasti.

¹³ 212 oseb v Nemčijo, 167 v Francijo, 38 v Litvo, 32 v Luksemburg, 10 na Malto, 138 na Nizozemsko, 20 na Norveško, 14 na Portugalsko, 156 v Romunijo, 6 na Slovaško, 41 v Slovenijo in 2 na Finsko. Opozoriti je treba, da je šlo v primeru dveh oseb, za kateri je bilo navedeno, da sta bili premeščeni v Romunijo, za predajo v skladu z dublinsko uredbo.

¹⁴ 187 oseb v Nemčijo, 51 v Francijo, 45 na Nizozemsko, 60 na Norveško, 37 na Finsko in 21 v Švico.

Švica in Norveška nameravata izvajati mesečne predaje iz obeh navedenih držav. Poleg tega so Estonija, Irska, Latvija, Litva in Romunija nadaljevale mesečne predaje iz Grčije. Ostale države članice pa sodelujejo manj redno in izvajajo predaje oseb vsaka dva ali tri mesece. V obdobju poročanja so bile izvedene prve premestitve iz Grčije na Norveško. Pričakuje se, da bodo ureditve, ki vključujejo vlogo Europol v Italiji pri lajšanju varnostnih pregledov (z zagotavljanjem dodatnih, izrednih varnostnih pregledov, vključno z razgovorom, kjer je to upravičeno), spodbudile več držav članic k dejavnemu sodelovanju pri premestitvah iz Italije¹⁵. Do 20. decembra je načrtovanih vsaj še 827 dodatnih predaj v okviru premestitve iz Grčije¹⁶ in 617 iz Italije¹⁷. Francija je do zdaj premestila največ prosilcev (2 373), sledita pa ji Nizozemska (1 098) in Finska (901). Države članice z manj premestitvami (kot so Estonija, Latvija, Litva, Malta in Finska) so na dobri poti, da izpolnijo svoje obveznosti¹⁸.

Ukrepi za obravnavanje omejenega števila zavez: v obdobju poročanja je samo osem držav članic (Nemčija, Estonija, Francija, Irska, Latvija, Nizozemska, Portugalska in Slovaška)¹⁹ ter Švica in Norveška²⁰ predložilo 2 186 formalnih zavez (885 formalnih zavez je bilo predloženih za Italijo in 1 301 za Grčijo). Skupno število formalnih zavez držav članic premestitve znaša 18 515 (5 839 za Italijo in 12 676 za Grčijo).

Potrebna sta hitrejši napredek ter bolj ustaljeno in dejavno sodelovanje vseh držav članic za zagotovitev, da vse države članice vsak mesec predložijo dovolj zavez za Italijo in za Grčijo v skladu s cilji, navedenimi v oddelku 2.1, in po zgledu držav članic in pridruženih držav, ki to že počnejo. Nemčija, Francija, Nizozemska, Norveška in Švica vsak mesec predložijo zaveze za Italijo in za Grčijo. Poleg tega Estonija in Latvija vsak mesec predložita zaveze za Grčijo, Finska, Litva, Portugalska, Romunija in Slovenija pa vsaka dva meseca. Nekatere države članice (Bolgarija, Hrvaška, Češka in Luksemburg) že več kot tri mesece niso predložile novih zavez.

Avstrija²¹ in Madžarska sta še vedno edini državi, ki še nista predložili nobene zaveze in nista

¹⁵ Eden od razlogov za nižje število držav članic, dejavnih v Italiji, je stroga italijanska politika, ki državam članicam premestitve ne dovoli, da v Italiji opravijo dodatne, izredne varnostne razgovore. Estonija in Irska sta na primer enkrat predložili zaveze, vendar nista smeli opraviti varnostnih razgovorov, zato za zdaj nista predložili novih zavez. Poleg tega je Češka predložila dve zavezi Italiji. Vendar je Češka zavrnila 10 prosilcev, ki jih je poslala Italija, zato Italija ob novih zavezah Češke ni več pošiljala zahtev. Podobno se je zgodilo, ko je Litva zavrnila prve zahteve za premestitev, ki jih je predložila Italija. Čeprav je Litva skoraj vsak mesec predložila nove zaveze, Italija ni poslala nobenih novih zahtev za premestitev. Nov dogovor z Europolom bi lahko pripomogel k odpravi nekaterih navedenih pomanjkljivosti.

¹⁶ 236 oseb v Nemčijo, 323 v Francijo, 131 na Irsko, 20 v Latvijo, 67 na Nizozemsko, 31 na Portugalsko in 19 v Romunijo.

¹⁷ 251 oseb v Nemčijo, 20 v Luksemburg, 151 na Norveško in 195 v Švico.

¹⁸ Malta in Finska sta na dobri poti, da izpolnita svoje obveznosti do Italije in Grčije, Estonija, Litva in Latvija pa, da izpolnijo obveznosti do Grčije.

¹⁹ Nemčija 500 za Italijo in 500 za Grčijo, Estonija 20 za Grčijo, Francija 400 za Grčijo, Irska 81 za Grčijo, Latvija 10 za Grčijo, Nizozemska 50 za Italijo in 100 za Grčijo, Portugalska 100 za Grčijo in Slovaška 10 za Grčijo.

²⁰ Norveška 135 za Italijo in 80 za Grčijo in Švica 200 za Italijo (opozoriti je treba, da je Norveška v predhodnem obdobju poročanja predložila zavezo za 70 mest, ki niso bila upoštevana).

²¹ V skladu z Izvedbenim sklepom Sveta (EU) 2016/408 z dne 10. marca 2016 je Avstrija upravičena do začasne odložitve premestitve 30 % prosilcev, ki so Avstriji dodeljeni v skladu s Sklepom Sveta (EU) 2015/1601. Zato je premestitev 1 065 prosilcev v Avstrijo odložena do 11. marca 2017. Vendar za Avstrijo še naprej veljajo obveznosti v zvezi s premestitvijo preostalih dodeljenih prosilcev na podlagi Sklepa Sveta (EU) 2015/1601, tako da so zaveze in premestitve še vedno potrebne.

izvedli nobene premestitve. Poljska od aprila ni uresničila svojih zavez in ni predložila novih, prav tako pa ni premestila nobenega prosilca²². Tudi Češka od avgusta ni premestila nobenega prosilca.

Ukrepi za skrajšanje odzivnega časa na zahteve za premestitev: v obdobju poročanja so države članice povečale število dodatnih, izrednih varnostnih razgovorov, s čimer se je odzivni čas podaljšal na več kot deset delovnih dni, kar je cilj, določen v protokolih o premestitvi. Kot je navedeno v predhodnih poročilih, se varnostni razgovori lahko opravljajo le v ustrezno upravičenih primerih, pri čemer se ne sme prekoračiti cilj desetih delovnih dni. Države članice morajo izboljšati svoje zmogljivosti obravnave in skrajšati odzivni čas.

Poudariti je treba, da je kljub povečanju števila varnostnih razgovorov stopnja odobritev zahtev za premestitev zelo visoka (približno 93 %), čeprav bi se lahko v nekaterih primerih stopnja odobritve znatno izboljšala. Nekatere zavrnitve namreč še vedno temeljijo na razlogih, ki niso bili predvideni v sklepih Sveta, kot je državljanstvo (tudi če ima oseba državljanstvo ene od držav, katerih državljani so upravičeni do premestitve).

Izboljšati je treba utemeljitve zavrnitev tako, da bodo izpolnjene zahteve iz sklepov Sveta. Izmenjava informacij je ključna za varnost Evropske unije. Države članice torej ne smejo zavračati zahtev le na podlagi varnostnih vprašanj na splošno. Ključno je, da se to vprašanje celovito reši med Italijo/Grčijo in državo članico premestitve ter na ravni EU. Za odpravo pomislekov več držav članic glede izmenjave informacij, povezanih z varnostjo, je Europol zagotovil varen namenski komunikacijski kanal, da bi lahko države članice varno predložile razloge za zavrnitev zahtev za premestitev. Navedeni kanal deluje od 1. decembra 2016. V Grčiji je grška policija vzpostavila komunikacijski kanal na področju nacionalne varnosti, s katerim je mogoče sporočiti razloge za zavrnitev. Komisija ponovno poudarja možnost izmenjave prstnih odtisov prek kanalov za policijsko sodelovanje zaradi varnostnega preverjanja na nacionalni ravni, zlasti v primerih, ko prosilci nimajo osebnega ali potovalnega dokumenta.

Ukrepi za reševanje izzivov, povezanih s premestitvijo ranljivih prosilcev, vključno z mladoletniki brez spremstva: v obdobju poročanja se je premestitev mladoletnikov brez spremstva upočasnila. Razlog za to so dodatna jamstva, ki so potrebna za predajo mladoletnikov brez spremstva, zaradi česar je postopek pogosto daljši od dveh mesecev, kot je bilo predvideno v sklepih Sveta. Do 5. decembra je bilo iz Grčije (v Luksemburg ter na Nizozemsko, Norveško in Finsko) premeščenih 24 mladoletnikov brez spremstva (16 mladoletnikov, ki so potovali sami, in 8 „otrok, ki so ločeni od družine“), s čimer je skupno število premeščenih mladoletnikov brez spremstva naraslo na 172. Večina mladoletnikov brez spremstva je bila premeščena iz Grčije. Iz Italije je bil na Nizozemsko premeščen le en otrok, ločen od družine, in noben mladoletnik brez spremstva, ki potuje sam.

Ukrepi za pospešitev predaje prosilcev: skupno razmerje med odobritvami in predajami je zelo visoko (približno 97 %), vendar se je v zadnjih mesecih, ko države članice dejavnejše sodelujejo v programu, zamuda med odobritvijo države članice premestitve in dejansko predajo povečala. V nekaterih primerih zamude nastanejo zaradi dodatnih preverjanj, ki jih države članice izvajajo po odobritvi, včasih pa so posledica operativnih in logističnih težav.

²² Poljska je v začetku aprila začasno prekinila obravnavo 73 zahtev za premestitev, ki jih je poslala grška azilna služba na podlagi zaveze Poljske z dne 16. decembra 2015, s čimer je tri mesece in pol po predložitvi zaveze dejansko zamrznila postopek premestitve. Enako velja za zahteve iz Italije.

Države z več dodelitvami, kot sta Nemčija in Francija, odobritve pošiljajo za večje skupine prosilcev skupaj (400 ali 500) in dajejo prednost predajam večjega števila prosilcev naenkrat s čarterskimi leti, države članice z manj dodelitvami ali s povprečnim številom dodelitev pa dajejo prednost predajam manjših števil prosilcev večkrat na mesec. Poleg tega nekatere države članice zahtevajo lete na točno določen dan v tednu in ob določenih urah. Navedene razlike in zahteve vplivajo na zadnje faze postopka premestitve, zlasti v Grčiji, od obvestila grških oblasti do organizacije zdravstvenih pregledov, ki jih izvaja IOM, in kulturne orientacije ter zagotavljanja informacij pred odhodom. Posledično so tudi logistični postopki za organizacijo predaje bolj zapleteni. Zato je zaželena večja prožnost držav članic premestitve, in sicer od pošiljanja odobritev v manjših skupinah do organizacije letov.

Poleg tega je morala IOM preložiti nekatere predaje, saj se je zdelo, da nekatere države članice nimajo zmogljivosti za hitro namestitve sprejetih prosilcev za premestitev. Države članice morajo zagotoviti, da njihove sprejemne zmogljivosti zadoščajo za namestitve premeščenih prosilcev.

Ukrepi za povečanje zmogljivosti urada EASO za podporo Italiji in Grčiji: upravni odbor urada EASO je 8. novembra spremenil pravila o povračilu stroškov strokovnjakov in tolmačev/prevajalcev, ki sodelujejo v operativnih podpornih dejavnostih urada EASO (sklep 16 upravnega odbora urada EASO). Cilj sprememb je nadaljnje lajšanje postopka napotitve strokovnjakov držav članic. Uveden je bil učinkovitejši pavšalni sistem, pri katerem so združene kategorije določenih stroškov v zvezi z operativnimi podpornimi dejavnostmi urada EASO in ki omogoča napotitev posameznih strokovnjakov, ki niso neposredno zaposleni v nacionalnih upravah držav članic, imajo pa ustrezne strokovne izkušnje.

Urad EASO je 11. novembra 2016 za Grčijo objavil 8. poziv za napotitev strokovnjakov v Grčijo na podlagi svojega operativnega načrta glede žariščnih točk. Še vedno je za podporo mehanizmu premestitev skupaj potrebnih 28 strokovnjakov. Poziv zajema bolj raznolike profile, kot na primer strokovnjake za izključenost, strokovnjake za dublinsko uredbo in izkušene uradnike za registracijo/uradnike za obravnavanje primerov, ki bodo v postopku registracije delali v pisarni za pomoč, ter strokovnjake za ponarejene dokumente. Nekatere države članice so same prevzele obveznost zapolniti določena mesta za daljše obdobje in samodejno poiskati nadomestilo, ko se njihovem strokovnjaku izteče napotitev, za kar sta jim Komisija in urad EASO zelo hvaležna. Na dan 5. decembra je bilo v Grčijo skupaj napotenih 23 strokovnjakov za azil in 26 tolmačev. Glede na trenutne načrte bo v tednu po 19. decembru primanjkovalo 10 strokovnjakov, število manjkajočih strokovnjakov pa bo v tednu po 26. decembru naraslo na 17.

Za Italijo je urad EASO objavil poziv za skupno 74 strokovnjakov (od tega jih je 26 nujno treba napotiti za obdobje do konca leta 2016). V Italijo je bilo do 5. decembra 2016 napotenih 50 strokovnjakov za azil in 42 kulturnih posrednikov. Kljub nedavnemu pozitivnemu povečanju števila napotenih strokovnjakov to še vedno ne zadostuje za obvladovanje prihoda visokega števila upravičencev do premestitve in znatnega števila oseb, ki v Italiji čakajo na registracijo, ter ne dosega števila strokovnjakov, ki je predvideno v načrtu ravnanja v nepredvidljivih razmerah. Uradu EASO so države članice do 5. decembra v odgovor na poziv za imenovanje strokovnjakov z dne 11. novembra 2016 predložile 15 novih imenovanj.

Glavna priporočila za države članice premestitve

- Od decembra 2016 bi morale vse države članice:
 - vsak mesec predložiti zaveze in izvesti premestitve iz Italije in Grčije, tako da se doseže vsaj 2 000 predaj v okviru premestitve na mesec iz Grčije in vsaj 1 000 predaj v okviru premestitve na mesec iz Italije;
 - če je potrebno, povečati svojo zmogljivost obravnave zahtev za premestitev in skrajšati odzivni čas na zahteve za premestitev tako, da se doseže cilj desetih delovnih dni, določen v protokolih o premestitvi, in v skladu s številom prosilcev, ki so jim bili dodeljeni, povečati svoje sprejemne zmogljivosti za namestitve prosilcev za premestitev, vključno z mladoletniki brez spremstva;
 - pošiljati odobritve v skupinah po največ 50 oseb, biti prožnejše pri organizaciji letov, se izogibati zamudam pri predaji prosilcev za premestitev, ki so jih države članice odobrile, ter okrepiti sodelovanje uradnikov za zvezo v dejavnostih kulturne orientacije in zagotavljanja informacij;
 - zagotoviti ustrezno utemeljitev za zavrnitve in poslati informacije o razlogih za zavrnitve po varnem kanalu, ki ga zagotavlja Europol, ali po sredstvu za komunikacijo na področju nacionalne varnosti, ki ga zagotavlja grška policija;
 - imenovati strokovnjake v odziv na različne pozive urada EASO, pri čemer bi morale zagotoviti daljše napotitve ter več izkušenih in specializiranih strokovnjakov.
- Od februarja 2017 bi morale vse države članice povečati število svojih mesečnih zavez in predaj v okviru premestitev iz Italije in Grčije sorazmerno s svojimi dodelitvami tako, da bi do aprila 2017 na mesec skupaj dosegle vsaj 3 000 predaj v okviru premestitve iz Grčije in vsaj 1 500 predaj v okviru premestitve iz Italije.

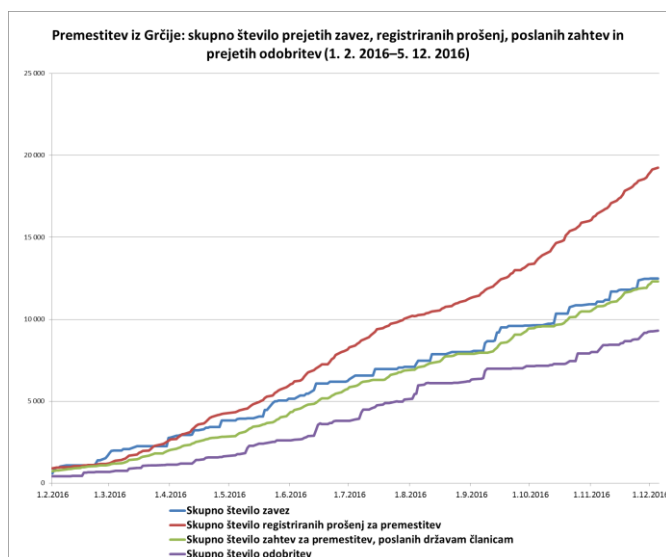
2.3 Ukrepi Grčije in Italije, vključno z najpomembnejšimi točkami iz časovnih načrtov

- *Grčija*

Ukrepi za pospešitev registracije in obravnave migrantov ter za povečanje zmogljivosti grške azilne službe za registracijo oseb: po množičnem predregistracijskem postopku, o katerem je Komisija že poročala, je grška azilna služba pripravila časovni načrt sestankov za popolno vložitev prošenj za azil. Do konca januarja 2017 bo popolnoma registriranih 87 % predhodno registriranih prosilcev, vsi prosilci pa do aprila 2017. Do 5. decembra je bilo popolnoma registriranih 19 260 oseb. Osebe, ki so zamudile predregistracijski postopek, imajo še vedno dostop do azilnega postopka, saj se lahko prek programa Skype dogovorijo za termin.

Zmogljivost grške azilne službe za registracijo prosilcev iz držav, katerih državljani so upravičeni do premestitve, je 175 na dan. Enota za premestitev v Atenah ima trenutno skupaj 75 zaposlenih, kar zadošča za potrebe postopka premestitve. Regionalna urada v Solunu in Aleksandropolisu prav tako obravnavata primere premestitev. Urad EASO pomaga pri postopku registracije s strokovnjaki, ki skupaj z osebjem grške azilne službe izvajajo registracijo, in s strokovnjaki v pisarni za pomoč. Skupini urada EASO za skupno registracijo

je 5. decembra sestavljalo osem strokovnjakov v Solunu in trije strokovnjaki v Aleksandropolisu, skupino urada EASO v pisarni za pomoč v Atenah pa so sestavljali štirje strokovnjaki.

Razlika med številom zahtev za premestitev, ki jih je predložila Grčija, in številom odobritev držav članic se je v obdobju poročanja rahlo zmanjšala (med 4. novembrom in 5. decembrom je Grčija predložila približno 1 508 zahtev, prejela pa je 1 296 odgovorov). Večja je razlika med številom registracij, ki jih je opravila grška azilna služba, in skupnim številom zvez (v istem obdobju je Grčija registrirala 2 815 prošenj za premestitev, dodatnih zvez v tem obdobju pa je bilo 1 431). Do 5. decembra je Grčija skupno registrirala 19 260 vlog, skupno število predloženih zvez pa je bilo 12 676).

Zagotovitev večjega števila rednih zvez in pospešitev postopkov premestitev (zlasti skrajšanje odzivnega časa) je postala prednostna naloga, da bi se izognili nevzdržnemu kopičenju primerov.

Ukrepi za izboljšanje sprejemnih zmogljivosti v Grčiji: dne 5. decembra je skupna sprejemna zmogljivost v Grčiji znašala 71 539 mest²³, kar zajema mesta v začasnih objektih in stalna sprejemna mesta na celini. Ta mesta so na voljo tako migrantom brez urejenega statusa kot osebam, ki morda potrebujejo mednarodno zaščito in so izrazile željo, da bi zaprosile za azil, ali pa so prošnjo za azil že vložile. Po podatkih grških organov je skupna načrtovana zmogljivost 40 stalnih sprejemnih lokacij na celini ocenjena na približno 33 186 mest.

Od 20 000 mest, ki jih je prosilec, upravičenim do premestitve, UNHCR namenil v okviru programa subvencij za najem²⁴, jih je bilo 5. decembra na voljo 20 145, s čimer je bil cilj dosežen in presežen, vključno s 6 344 mesti v hotelih/stavbah, 11 711 mesti v stanovanjih, 484 mesti pri gostiteljskih družinah in 646 mesti v namenskih objektih za

²³ V to število so zajeta mesta, zagotovljena na podlagi zmogljivosti programa subvencij za najem UNHCR, in organizirana sprejemna mesta, ki jih zagotavljajo grški organi na celini in žariščnih točkah. http://www.media.gov.gr/images/prosfygiko/REFUGEE_FLOWS-27-10-2016.pdf. [http://data.unhcr.org/mediterranean/documents.php?page=1&view=grid&Country\[\]=83](http://data.unhcr.org/mediterranean/documents.php?page=1&view=grid&Country[]=83).

Tičasni zasilni in stalni objekti so vzpostavljeni na žariščnih točkah na Egejskih otokih in na celini. Na podlagi informacij, ki so na voljo Komisiji, je bilo 17. novembra 2016 na voljo 1 191 mest v zatočiščih za mladoletnike brez spremstva, ne glede na to, ali so prosilci za azil ali ne. Do konca leta 2016 bo zagotovljenih dodatnih 130 mest, primernih za mladoletnike brez spremstva.

²⁴ Sporazum o prenosu pooblastil, ki je bil januarja 2016 sklenjen z UNHCR o namenitvi 20 000 mest iz programa subvencij za najem, najbolj koristi proslcem za azil, ki so upravičeni do premestitve. Sporazum je bil julija 2016 revidiran, da bi se v besedilu jasneje opredelilo, da program namestitve vključuje tudi možnost vzpostavitve mest na lokacijah za premestitev, ki jih upravlja UNHCR, in da ciljna skupina programa ne vključuje samo kandidatov za premestitev, temveč tudi druge prosilce za azil. UNHCR se je strinjal, da bo 6 000 mest iz programa subvencij za najem dal na voljo centrom za premestitev, da bodo namestili vse popolnoma registrirane prosilce za premestitev.

mladoletnike brez spremstva. Naslednji izziv za UNHCR je zvišanje stopnje zasedenosti programa subvencij za najem, ki trenutno znaša približno 60 do 70 %. UNHCR že proučuje načine, kako to doseči.

Poleg tega je bil do 5. decembra od treh centrov za premestitev, h katerim so se zavezali grški organi, vzpostavljen le eden (Lagadikija), v katerem je na voljo 960 mest. Zaradi vse slabših vremenskih razmer v severni Grčiji in ker center še ni povsem pripravljen na zimo, je trenutno v njem nastanjenih manj kot polovica oseb, ki jih center uradno lahko nastani. Pričakuje se, da bo stopnja zasedenosti centra dosegla polno uradno zmogljivost do konca leta. Za preostala centra grški organi še niso določili primerne lokacije. Med UNHCR in grškimi organi še potekajo razprave o zagotovitvi več lokacij za izgradnjo namenskih centrov za premestitev, zlasti centra za premestitev v regiji Atika z zmogljivostjo 3 000 oseb. Kot je že bilo navedeno v prejšnjih poročilih, Komisija Grčijo poziva, naj čim prej določi te lokacije, da se preprečijo ozka grla pri izvajanju zadnjih faz postopka premestitve po množičnem predregistracijskem postopku in da se v postopku premestitve omogoči stroškovna učinkovitost.

- **Italija**

Ukrepi za povečanje števila žariščnih točk in zagotovitev njihove popolne operativnosti: število migrantov, ki so se od 1. januarja 2016 izkrcali v Italiji, je 24. novembra 2016 preseglo skupno število prišlekov v rekordnem letu 2014 (izkrcalo se je 170 100 migrantov, kar je največ doslej). To ustvarja stalne pritiske na štiri delujoče žariščne točke (Pozzallo, Lampedusa, Trapani in Taranto), katerih zmogljivost 1 600 mest ne zadošča. Dve tretjini vseh oseb se trenutno izkrca na pravih žariščnih točkah in v dodatnih šestih pristaniščih za izkrcanje, kjer se uporabljajo standardni operativni postopki za žariščne točke²⁵. Italija bi morala pospešiti odprtje napovedanih dodatnih žariščnih točk in posodobitev ostalih pristanišč za izkrcanje. Šest dodatnih pristanišč za izkrcanje, kjer se uporabljajo standardni operativni postopki za žariščne točke, bi lahko po izvedbi nekaterih del, zlasti za zagotovitev ustreznih sprejemnih struktur, postalo prave žariščne točke. Poleg tega so italijanski organi izrazili namero, da bodo standardne operativne postopke za žariščne točke v kratkem uporabljali pri večini izkrcanj v južni Italiji. V ta namen je bila pripravljena okrožnica z ustreznimi navodili za vse prefektуре in policijske postaje na zadevnem območju. Kot je že bilo navedeno v prejšnjem poročilu, bi bilo treba zaradi vse večjega deleža mladoletnikov brez spremstva, ki se izkrcajo v Italiji, na vseh žariščnih točkah zagotoviti namenska območja in posebno pomoč za te mladoletnike ter čim hitrejši prevoz do sprejemnih objektov prve ali druge stopnje, migrante pa bi bilo treba obravnavati čim prej, najpozneje pa v 72 urah.

Ukrepi za izboljšanje usklajevanja: skupina, ki spremlja izvajanje standardnih operativnih postopkov za žariščne točke, se je nazadnje sestala 14. novembra 2016. Odločitev o morebitni prilogi k standardnim operativnim postopkom glede mladoletnikov je bila preložena, dokler ministrstvo za notranje zadeve ne pojasni, ali pravni položaj omogoča predajo mladoletnikov (brez spremstva) na žariščnih točkah. V vsakem primeru pa bo odločitev o spremembah standardnih operativnih postopkov sprejeta šele, ko bo veljavnost trenutno veljavnih standardnih operativnih postopkov uradno razširjena na vsa pristanišča za izkrcanje v južni Italiji. Skupina bo okrepila dejavnosti spremljanja, da bi tako bolje odkrivala morebitne pomanjkljivosti in prednosti na žariščnih točkah in lokacijah za izkrcanje. Kot izhodišče bo uporabljala obrazec, ki ga je predlagala skupina Komisije v Italiji in ki ga pri svojih

²⁵

http://www.libertacivilimmigrazione.dlci.interno.gov.it/sites/default/files/allegati/hotspots_sops_-_english_version.pdf.

dejavnostih že uporabljata IOM in UNHCR. O nadaljnjih dejavnostih usposabljanja v zvezi s standardnimi operativnimi postopki, vključno s posebnim usposabljanjem, ki zajema Agencijo Evropske unije za temeljne pravice, odločitev še ni bila sprejeta. Pred koncem leta naj bi se skupina sestala še dvakrat.

V zvezi s premestitvijo je bil na lokalnem sestanku uradnikov za zvezo, organiziranem 25. novembra 2016, ponovno sprožen postopek rednih večstranskih sestankov za usklajevanje v Italiji, poleg tega pa so potekale razprave o dogovoru med italijanskimi organi in Europolom glede dodatnih, izrednih varnostnih pregledov. Ti se odražajo tudi v protokolu o premestitvi za Italijo, ki bo razposlan državam članicam EU, pridruženim državam in drugim partnerjem, da se pojasni postopek in zagotovi njegova popolna preglednost za vse deležnike.

Ukrepi za izboljšanje zmogljivosti za obravnavo prošenj v Italiji: Italija bi morala na splošno izboljšati svojo zmogljivost obravnave prošenj za azil, tako da bi omogočila hitrejšo prepoznavanje utemeljenih in zavračanje neutemeljenih prošenj. Pospešitev splošne reforme azilnega okvira bi prispevala k splošnemu izboljšanju obravnave prošenj za azil v Italiji.

Podrobneje povedano, glede premestitev, kot je že bilo navedeno v prejšnjih poročilih in v skladu z nedavnim povečanjem števila zavez držav članic in pridruženih držav, se bo morala povečati zmogljivost italijanskih organov, vključno z dublinsko enoto, za registracijo in obravnavo prošenj, da bi se pospešila registracija oseb iz držav, katerih državljani so upravičeni do premestitve, in zapolnila mesta v okviru novih zavez. To bi prispevalo tudi k zmanjšanju nevarnosti pobega, saj se bodo prošnje za premestitev hitreje obravnavale. V tem okviru je treba okrepiti skupine, ki registrirajo prošnje, in zagotoviti prisotnost urada EASO v novih registracijskih centrih. Dejavnosti mobilnih skupin za registracijo urada EASO prispevajo k hitri registraciji prosilcev, nastanjenih zunaj registracijskih centrov, s čimer se povečuje število prosilcev za premestitev (do 5. decembra 2016 so mobilne skupine obdelale 24 različnih lokacij po vsej Italiji).

Ukrepi za skrajšanje odzivnega časa na zahteve za premestitev: ureditve na podlagi dogovora o dodatnih, izrednih varnostnih pregledih, ki sta ga ob podpori Komisije sklenila italijansko ministrstvo za notranje zadeve in Europol, veljajo od 1. decembra 2016 in državam članicam premestitve omogočajo, da od Eurola zahtevajo, naj opravi navedene preglede, če so ustrezno utemeljeni in v skladu z Europolovimi pooblastili.

Ukrepi za reševanje težav, povezanih s premestitvijo ranljivih prosilcev in mladoletnikov brez spremstva: iz Italije do zdaj ni bil premeščen še noben mladoletnik brez spremstva, ki potuje sam (na Nizozemsko je bil premeščen le en otrok, ločen od družine). Začetek premeščanja mladoletnikov brez spremstva ostaja prednostna naloga, saj se je od začetka leta 2016 v Italiji izkrcalo približno 4 300 mladoletnikov brez spremstva, ki so potencialno upravičeni do premestitve (večinoma iz Eritreje). V zvezi z razpoložljivostjo nekaterih držav članic za odobritev zahtev za premestitev mladoletnikov brez spremstva Komisija sodeluje z italijanskimi organi pri pojasnitvi postopkov, zlasti glede vloge skrbnikov in sodnih organov v Italiji, ki bi omogočili premestitev mladoletnikov brez spremstva. Italijanski organi bodo vzpostavili tudi namenski center za premestitev za mladoletnike brez spremstva, da bi pospešili in racionalizirali navedene postopke. Komisija pričakuje, da se bodo po navedenih pojasnitvah premestitve začele kmalu izvajati.

Ukrepi za omejitev sekundarnih gibanj: eden od ukrepov za omejitev sekundarnih gibanj, ki so jih sprejeli italijanski organi, je, da italijanska policija migrante, ki so neregularno prešli z juga na sever države, redno vrača v sprejemne objekte v južni Italiji. Kot je navedeno zgoraj, je urad EASO okrepil dejavnosti mobilne skupine, ki opravlja registracije za premestitev na različnih območjih, kjer so nastanjeni kandidati za premestitev (na podlagi potreb, ki jih sporočijo italijanski organi), in sicer zunaj registracijskih centrov. Navzočnost in gibanje migrantov brez urejenega statusa na italijanskem ozemlju bi bilo treba natančno spremljati, neregularna sekundarna gibanja pa preprečiti.

Glavna priporočila Italiji in Grčiji

- Italija naj do decembra 2016 zaključi postopke, ki bodo omogočili premestitev mladoletnikov brez spremstva, in še poveča zmogljivosti žariščnih točk.
- Do januarja 2017:
 - Grčija naj določi primerno lokacijo za premestitev v regiji Atika z zmogljivostjo 3 000 oseb;
 - Italija naj poveča število osebja v dublinski enoti tako, da bo lahko registrirala 1 000 prošenj za premestitev na mesec, izvede prve premestitve mladoletnikov brez spremstva in vzpostavi center za premestitev za mladoletnike brez spremstva.
- Italija naj do aprila 2017 poveča število osebja v dublinski enoti tako, da bo lahko registrirala 1 500 prošenj za premestitev na mesec.

2.4 Ukrepi Komisije in agencij EU

• Evropska komisija

V celotnem poročilu so bile poudarjene glavne dejavnosti, ki jih je izvedla Komisija, vključno z nadaljnjimi razpravami v Grčiji in Italiji na rednih srečanjih uradnikov za zvezo, ki jih organizira Komisija. Komisija Italiji in Grčiji še naprej dnevno zagotavlja podporo na terenu, jima pomaga pri usklajevanju različnih deležnikov ter grškim in italijanskim organom pomaga pri odkrivanju ozkih grl, iskanju rešitev za težave v tesnem sodelovanju z vsemi deležniki in razvoju posebnih postopkov. V okviru te podpore je spodbudila sklenitev zgoraj navedenih dogovorov med Italijo in Europolom v zvezi z dodatnimi, izrednimi varnostnimi pregledi, ki so eno od glavnih ozkih grl, ki upočasnjujejo premestitve iz Italije. Poleg tega Komisija zbira dobre prakse, da bi tako izboljšala zagotavljanje informacij med postopkom premestitve, vključno z informacijami in kulturno orientacijo pred odhodom, za boljše obvladovanje pričakovanj in posledično preprečevanje sekundarnih gibanj ali pobegov med postopkom ter izboljšanje zaupanja prosilcev v mehanizem premestitev. O tem bi bila potrebna nadaljnja razprava na posameznih sejah naslednjih srečanj uradnikov za zvezo v Grčiji (decembra 2016) in Italiji (januarja 2017).

Komisija je v okviru spremljanja izvajanja sklepov Sveta o premestitvi izrazila zaskrbljenost v zvezi z državami članicami, ki zaostajajo pri izvajanju teh sklepov Sveta, in bo to počela tudi v prihodnje. Komisija je državam članicam nedavno poslala dopise, v katerih jih je opozorila na njihove obveznosti v skladu s sklepi Sveta o premestitvi. Če v naslednjih mesecih ne bo oprijemljivega napredka, bo Komisija uporabila pooblastila, ki jih ima v skladu s Pogodbama.

Finančna sredstva za premestitev, ki so na voljo Italiji in Grčiji prek njunih nacionalnih programov Sklada za azil, migracije in vključevanje (AMIF), predvsem pavšalni znesek 500 EUR, dodeljen za vsako dejansko premeščeno osebo, se lahko porabijo tudi za osebe, ki so premeščene v pridružene države, če je taka premestitev izvedena v skladu s Sklepom Sveta (EU) 2015/1523 ali Sklepa Sveta (EU) 2015/1601.

Ker bo veljavni sporazum o prenosu pooblastil prenehal veljati 31. decembra 2016, je Komisija začela pogovore z UNHCR o podaljšanju sheme v leto 2017 na podlagi posodobljene ocene sprejemnih potreb Grčije.

- ***Evropski azilni podporni urad***

Ukrepi za pospešitev postopka premestitve in povečanje zmogljivosti za registracijo oseb v Grčiji in Italiji: strokovnjaki so napoteni na različna delovna mesta.

V **Grčiji** trenutno 11 strokovnjakov pomaga pri postopku registracije neposredno v okviru skupne obravnave v Solunu in Aleksandropolisu. Poleg tega je urad EASO tri strokovnjake za zagotavljanje informacij napotil v Atene in dva v Solun. Urad EASO vodi tudi pisarno za pomoč pri registracijskem postopku s štirimi strokovnjaki v Atenah in še dvema strokovnjakoma, ki pomagata dublinski enoti. Kot je navedeno zgoraj, urad EASO po predregistracijskem postopku zagotavlja raznovrstnejšo podporo za postopek premestitve, ki vključuje več strokovnjakov za kazalnike izključenosti, dublinsko uredbo, enotnost družine in ponarejanje dokumentov ter izkušene uradnike za registracijo. Urad EASO je 21. novembra 2016 v Atenah organiziral uvodno srečanje z grško azilno službo in grško policijo glede izvajanja orodja za iskanje najustreznejše države. Pričakovati je, da bo prvi uporaben vmesnik orodja za iskanje najustreznejše države pripravljen do začetka februarja 2017.

V **Italijo** je urad EASO napotil 50 od 74 zahtevanih strokovnjakov iz držav članic in pridruženih držav, in sicer 13 strokovnjakov na žariščne točke, deset v mobilni skupini (v Rimu in Catanii), deset v registracijske centre, šest v mobilno skupino za registracijo in 11 v dublinsko enoto v Rimu. Napotil bo tudi do 48 kulturnih posrednikov (za arabski, tigrinjski in kurdski jezik) za pomoč pri postopku premestitve (5. decembra je bilo na terenu 42 kulturnih posrednikov). Urad EASO je v obdobju poročanja okrepil dejavnosti mobilne skupine, ki opravlja registracije za premestitev na različnih lokacijah, kjer so nastanjeni kandidati za premestitev (na podlagi potreb, ki jih sporočijo italijanski organi), in sicer zunaj registracijskih centrov²⁶. Mobilna skupina podpira tudi lokalno policijsko postajo pri krepitvi zmogljivosti policijskih uradnikov za samostojno izvajanje registracij.

Urad EASO si prizadeva tudi zagotoviti ustrezne in učinkovite delovne pogoje za svoje skupine na žariščnih točkah. Nameščenih je bilo pet mobilnih pisarn (zabojnikov) na nekaterih žariščnih točkah in v centrih (ena na žariščni točki Trapani ter po dve v centrih Villa Sikanian in Bari), še ena pa bo postavljena v pristanišču Augusta, kjer potekajo številna izkrcanja. Italijanskim organom je bila zagotovljena tudi tehnična oprema (računalniki) za pomoč pri delu v zvezi s premestitvami (v vsakem registracijskem centru in na policijski

²⁶ Skupina je do zdaj zagotovila podporo na naslednjih lokacijah: Bologna, Cagliari, Chieti, Cosenza, Firenze, Foggia, Genova, Grosseto, Latina, Milano, Modena, Neapelj, Parma, Pisa, Potenza, Salerno, Teramo, Torino, Treviso, Benetke, Verona in Vicenza.

postaji v Rimu je bilo vzpostavljenih pet delovnih postaj, v dublinski enoti pa jih bo vzpostavljenih še dvajset, ko bo izvedeno notranje varnostno preverjanje za povezavo z obstoječim sistemom).

V skladu s sklepi Evropskega sveta z dne 20. oktobra 2016 je urad EASO pripravil akcijski načrt, na podlagi katerega bo intervencijska skupina za azil začela v celoti delovati in ki bo olajšal imenovanje strokovnjakov iz držav članic, med drugim tudi z zagotovitvijo pilotnega uvodnega programa usposabljanja za manj izkušene strokovnjake, ki bodo napoteni v Grčijo, in z omogočanjem napotitve strokovnjakov, ki niso stalno osebje organov sodelujočih držav.

Glavna priporočila agencijam EU in izvedbenim partnerjem

- Urad EASO naj nadaljuje delo v zvezi z vzpostavitvijo intervencijske skupine za azil ter še naprej tesno sodeluje s Komisijo pri izboljševanju zagotavljanja informacij (vključno s produkcijo posebnih videoposnetkov za ciljne države članice najpozneje do januarja 2017). Urad EASO bi moral do februarja 2017 zagotoviti prvi uporaben vmesnik orodja za iskanje najustreznejše države.
- UNHCR naj si še naprej prizadeva, da bi do januarja 2017 postopoma dosegel skoraj 100-odstotno stopnjo zasedenosti.
- IOM naj do februarja 2017 poveča svoje zmogljivosti, da bodo ustrezale cilju premestitve 1 500 oseb na mesec iz Italije in 3 000 oseb na mesec iz Grčije.

3 Preselitev

Po podatkih, prejetih od sodelujočih držav, je bila na polovici obdobja izvajanja programa preselitev zaključena več kot polovica od 22 504 preselitev, dogovorjenih na podlagi sklepov z dne 20. julija 2015. Do 5. decembra 2016 je bilo 13 887 oseb preseljenih v 21 držav preselitve (v Avstrijo, Belgijo, na Češko, Dansko, v Estonijo, na Finsko, v Francijo, Nemčijo, na Islandijo, Irsko, v Italijo, Latvijo, Lihtenštajn, Litvo, na Nizozemsko, Norveško, Portugalsko, Španijo, Švedsko, v Švico in Združeno kraljestvo). **Švedska, Združeno kraljestvo in Finska** ter pridružene države **Švica, Lihtenštajn in Islandija** so že izpolnile svoje zaveze.

Večina držav, ki sodelujejo v programu, je navedla, da so bila njihova prizadevanja pri preselitvi osredotočena predvsem na Sirce v Jordaniji, Libanonu in Turčiji, vendar ne izključno nanje. To vključuje prizadevanja držav članic za preselitev Sircev iz Turčije na podlagi izjave EU in Turčije z dne 18. marca.

Število preselitev iz Turčije še vedno narašča, saj države članice izvajajo presojo spisov, ki jih je prek UNHCR posredovala Turčija. Države članice pripravljajo tudi dodatne operacije preseljevanja in misije v Turčijo, da bi se opravili razgovori s kandidati za preselitev. Turški organi pripravljajo naslednje sezname posredovanih zadev glede 3 000 oseb, ki bodo predloženi decembra.

Od 4. aprila 2016 je bilo iz Turčije preseljenih 2 761²⁷ Sircev na podlagi tistega dela programa 1 : 1 izjave EU in Turčije, ki se nanaša na preselitev. Poleg tega je bilo odobrenih še 340 vlog oseb, ki zdaj čakajo na preselitev. Od zadnjega poročila je bilo na podlagi tega

²⁷ Navedeno število zajema preselitve na podlagi mehanizma 1 : 1 v EU in na Norveško.

mehanizma skupno preseljenih 544 oseb, kar je stopnja preseljevanja, ki ustreza tisti v predhodnih mesecih (506 oktobra, 431 septembra in 418 avgusta), preostalo število vseh zavez pa je 10 889.

Preselitve na podlagi programa 1 : 1 so bile do zdaj opravljene v Belgijo, Estonijo, na Finsko, v Francijo, Nemčijo, Italijo, Latvijo, Litvo, Luksemburg, na Nizozemsko, Norveško, Portugalsko, v Španijo in na Švedsko.

Kot je bilo že poročano, je bil sprejet Sklep Sveta (EU) 2016/1754²⁸ o spremembi drugega sklepa Sveta o premestitvah. Sprememba državam članicam omogoča izpolnjevanje obveznosti glede 54 000 dodelitev tako, da uporabijo način premestitve ali zakonitega sprejema sirskih državljanov iz Turčije. V skladu s spremembo je treba spremeniti nacionalne programe Sklada za azil, migracije in vključevanje. Komisija je po sprejetju Sklepa Sveta (EU) 2016/1754 takoj ukrepala in v okviru sprememb nacionalnih programov Sklada za azil, migracije in vključevanje prejela prva sporočila držav članic o številu Sircev v Turčiji, ki jim nameravajo v skladu z navedenim sklepom odobriti zakonit sprejem. Iz navedb izhaja, da nameravajo države članice zakonit sprejem odobriti 33 000 Sircem iz Turčije.

Sozakonodajalca trenutno preučujeta predlog Komisije za uredbo o vzpostavitvi okvira Unije za preselitev²⁹, ki je bil sprejet 13. julija 2016.

4 Nadaljnji koraki

Voditelji držav ali vlad so že večkrat potrdili nujnost obravnavanja razmer na področju migracij v Evropi in pozvali k nadaljnjemu ukrepanju za pospešitev izvajanja programa za premestitev kot bistvenega izraza solidarnosti z državami članicami na prvi črti. Evropski svet je oktobra ponovno poudaril, da morajo države članice še povečati prizadevanja za pospešitev premestitve.

Komisija nenehno sodeluje z italijanskimi in grškimi organi, državami članicami, uradom EASO, Frontexom in Europolom ter tudi z UNHCR in IOM, da bi se podprl in izboljšal postopek premestitve na terenu. Vzpostavljeni so tudi dogovori z Europolom. Urad EASO, Frontex, Europol, UNHCR in IOM povečujejo podporo Italiji in Grčiji za pospešitev in večjo učinkovitost postopka premestitve. Italija in Grčija še naprej povečujeta svoje zmogljivosti. Nekaterе države članice so pokazale resnično predanost premestitvi in so pomembno prispevale k pozitivnim trendom na področju zavez in dejansko izvedenih premestitev, zabeleženih v zadnjih mesecih.

Zaradi navedenega skupnega prizadevanja je bil dosežen velik napredek. Premestitve iz Italije kažejo pozitiven trend (po tistem, ko so za več mesecev zastale), premestitve iz Grčije pa so se ustalile pri 1 000 predajah na mesec. Po razpoložljivih informacijah glede števila upravičencev do premestitve v Italiji in Grčiji bi bilo mogoče vse prosilce, ki so upravičeni do premestitve, premestiti do septembra 2017. Komisija meni, da bi bilo treba **od decembra 2016 na mesec izvesti vsaj 2 000 predaj v okviru premestitve iz Grčije in vsaj 1 000 predaj v okviru premestitve iz Italije, od aprila 2017 pa bi morale število predaj v okviru premestitve doseči vsaj 3 000 oseb na mesec iz Grčije in vsaj 1 500 iz**

²⁸ UL L 268, 1.10.2016, str. 82–84.

²⁹ COM(2016) 468 final.

Italije, da se doseže zgoraj navedeni cilj in zagotovi neoviran in vzdržen postopek premestitve.

Navedeni cilji so dosegljivi, če vse države članice takoj, ko je mogoče, začnejo dajati zaveze in izvajati premestitve v skladu z navedenimi cilji. Številne države članice in pridružene države so pri tem uspešnejše. Ostale države članice bi morale slediti njihovemu zgledu, saj je le s skupnimi močmi mogoče olajšati pritisk na Italijo in Grčijo. Države članice bi morale še naprej redno imenovati strokovnjake v odziv na različne pozive urada EASO in zagotoviti daljše napotitve ter več izkušenih in specializiranih strokovnjakov.

Za doseg ciljev bi morala Italija tudi postopoma povečati svoje zmogljivosti registracije prosilcev za premestitev, da bi te do januarja 2017 dosegle približno 1 000 prosilcev za premestitev na mesec, do aprila 2017 pa približno 1 500. Poleg tega bi morala Italija zaradi visokega števila mladoletnikov brez spremstva v državi vzpostaviti namenske centre za premestitev mladoletnikov brez spremstva in do januarja 2017 izvesti prve premestitve te kategorije ranljivih prosilcev. Grčija bi morala do januarja 2017 v regiji Atika vzpostaviti namensko lokacijo za premestitev z zmogljivostjo 3 000 oseb, s čimer bi se še pospešile zadnje faze postopka premestitve in dosegli mesečni cilji premestitev.

Večkratni pozivi voditeljev držav ali vlad se morajo zdaj uresničiti z odločnim ukrepanjem pristojnih nacionalnih služb. Države članice premestitve bi morale nadgraditi dosedanje dosežke, tako da se v celoti odzovejo na te pozive in na priporočila Komisije ter s tem izpolnijo svoje pravne obveznosti in v praksi izkažejo svojo solidarnost.

Komisija bo še naprej skrbno spremljala razmere in po potrebi prilagodila cilje. Prav tako bo še naprej redno poročala o izvajanju obeh sklepov Sveta o premestitvi in februarja 2017 predložila svoje deveto poročilo. Komisija si pridržuje pravico, da sprejme ukrepe zoper tiste države članice, ki svojih obveznosti ne izpolnjujejo.

Prav tako bi morale države članice še naprej izpolnjevati svoje zaveze v zvezi s preselitvijo, vključno v okviru izjave EU in Turčije³⁰.

³⁰

Četrto poročilo o napredku pri izvajanju izjave EU in Turčije, COM(2016) 792 final.